

Contra Planellas

Dij, 9/05/2019 per Jordi Llisterri...

[Laeto animo](#)

Ja em perdonaran que doni relleu a una cosa que no n'hauria de tenir. Però el que eren quatre estirabots a internet, aquest dimecres s'han convertit en tres notes editorials. Una a [El Mundo](#), l'altra a l'[ABC](#) i l'altra a [La Razón](#). Totes tres contra el [nomenament](#) de **Joan Planellas** com arquebisbe de Tarragona. "Un arzobispo independentista", segons ells. Creure en la [unitat pastoral](#) de les diòcesis amb seu a Catalunya, una frase dels documents oficials del Concili Provincial Tarraconense aprovats per la Santa Seu, és excessiu.

Cansa, però tornem-hi.

També volem bisbes catalans

El nomenament de Planellas va estar precedit de diverses especulacions sobre altres bisbes no nascuts a Catalunya, en un context on dels dotze bisbes catalans que ja tenim, tres són valencians, un aragonès, un mallorquí i dos catalans formats fora dels seminaris de Catalunya. Un mapa de bisbes catalans que, dit sigui de pas, no es donava des dels anys del franquisme. A finals del segle XIX, quan **Torras i Bages** va ser nomenat bisbe de Vic pel trasllat del bisbe **Morgades** a Barcelona, tots els bisbes de Catalunya eren catalans, excepte Tortosa amb el valencià **Rocamora**. O el 1990, quan el cardenal **Carles** substitueix el cardenal **Jubany** a Barcelona, tots els bisbes eren catalans menys el nou arquebisbe de la capital catalana. I Carles ja feia 20 anys que era a Catalunya.

Fins ara **Francesc** havia signat els nomenaments de cinc bisbes a Catalunya. Només un català. Els valencians **Benavent** a Tortosa (2013) i **Giménez** a Lleida (2015), l'aragonès nascut a La Franja **Omella** a Barcelona (2015), i dos auxiliars a Barcelona (2017), el català **Gordo** i el mallorquí **Vadell**.

Per tant, primer punt: ningú pot parlar d'un excés de bisbes catalans. No estava fora de lloc recordar davant del nomenament de Tarragona que "també" volem bisbes catalans. Al contrari. I, en termes relatius, que a les principals seus de Catalunya -Barcelona i Tarragona- hi hagi un aragonès i un català, no pot ser més equidistant. Curiosament, la majoria de la claca que ara es gira contra Planellas no havia criticat cap d'aquests nomenaments, ni valorat si faltaven o sobraven bisbes catalans, perquè l'Església és universal. Excepte quan nomenen un bisbe que no és de la seva corda i troben una excusa on agafar-se per criticar-lo.

No deixa de ser significatiu, alhora, la radicalitat dels [atacs](#) d'aquells que van pel món d'abanderats del catolicisme. O dels fundadors de [Vox](#), que només es recorden dels papes que els interessa i que són permanents instigadors del conflicte i l'exclusió. No qui crida més alt o es mostra més indignat, ha de tenir més raó.

En canvi, acumulem una llarga llista de nomenaments que no han agradat gens als sectors catòlics catalanistes. S'han criticat nomenaments. Però, fins i tot sorpresos i perplexos per la presumpta desconfiança amb el clergat català, no hi ha hagut reaccions tan vicerals, tan denigrants per a les persones com les que està patint Planellas, ni s'ha estripat cap carnet. En tot cas, només ha provocat un silenciós allunyament d'una comunitat eclesial que no veia la seva església prou arrelada al país. I, en general, les comunitats diocesanes afectades han acollit amb bona disposició els seus bisbes. Hi ha hagut queixes i protestes, però no s'ha muntat cap *cristo* supremacista i nacionalista com el que va [començar](#) dissabte i no ha aturat ningú. I no deixa de ser curiós que els bisbes independentistes divideixin l'Església, i que els que no ho són no la divideixin i hagin de fer content a tothom.

L'estelada de Jafre

Bé. Quina és l'excusa contra Planellas? Que en una de les parròquies d'on era rector el 2013 s'hi va penjar una bandera independentista. Una [polèmica](#) que no s'aguanta per enlloc.

Primer pel context. El 2013 no estàvem en un context de polarització com el que va generar la resposta a l'1-O. Tampoc s'aguanta pels fets. Jafre és una de les vuit parròquies de l'Empordà que Planellas atenia pastoralment. Òbviament, la seva feina a la Facultat de Teologia no li deixava gaire temps per anar penjant i traient banderes a vuit campanars. Tothom sap que en aquests pobles sense rector és la gent de la parròquia qui fa i desfà. El rector prou feina té a recórrer la comarca els caps de setmana o a atendre urgències sacramentals. Qui sembla que tenia poca feina era la dona d'**Albert Boadella** que va muntar el seu sacramental per l'estelada.

Com va explicar Planellas a l'*ABC*, estem parlant de parròquies que en absència d'un rector estable normalment les gestiona el mateix poble. Moltes vegades aquests mossens ni tan sols porten les claus de les parròquies, perquè en lloc d'anar en cotxe haurien de llogar un tràiler. Però tota la polèmica es basa en la resposta a una trucada imprevista d'un periodista que el que buscava era inflar la tensió, comprometre el bisbe de Girona, i demostrar la teoria del seu diari que a Catalunya sobren bisbes catalans i que caldria fer com va fer **Rouco** amb el País Basc. Planellas, senzillament, se'l va treure de sobre.

El fet té tan poca transcendència que, de la gent que va intervenir en el nomenament de l'arquebisbe de Tarragona, molts ni tant sols en tenien constància. I els que n'eren conscients, no hi van donar cap mena d'importància perquè formava part del dossier contra el bisbe **Pardo**, no contra Planellas, que només passava per allà. “Li repeteixo que la bandera la posa el poble, no la parròquia”. Però, per molt que ho repetís, l'ABC volia la seva història de Pardo-bisbe-català-independentista-radical.

El que s'ha valorat de Planellas per fer-lo bisbe, i és sobradament conegut, és tota una altra cosa.

L'Església, actor polític

Tothom ha vist clar que a Tarragona convenia un bisbe català. I tothom és tothom. Fins i tot els qui us podeu pensar que no ho veien tant clar. Potser això és el que més ha molestat als qui volen utilitzar l'Església com un actor polític contra el procés. Que a més són els que parlen amb orgull de l'Església espanyola però que s'exalten quan es parla d'Església catalana.

Però si s'ha optat per Planellas no és pel que posa al seu DNI, sinó perquè la seva sintonia amb la renovació assenyada i la sensibilitat social del papa Francesc és total. I perquè tothom que ha treballat amb ell coneix la seva capacitat d'escoltar i de generar diàleg i consens. Un bisbe de tothom, com ell mateix ha dit. També persona discreta i, com els que acaben sent els millors bisbes, sense ambicions episcopals. Alhora, com va dir l'arquebisbe **Pujol**, perquè és un dels millors teòlegs que tenim avui a Catalunya, cosa que pot aportar molt a l'episcopat català.

Joan Planellas també aporta una altra cosa. Ho va dibuixar molt bé ell mateix en una [entrevista](#) que li feia **Ignasi Miranda** aquest diumenge al vespre a Ràdio Estel, just acabat de nomenar.

La realitat nacional de Catalunya

L'episcopat català, les darreres dècades, no ha deixat de recordar que l'estima a la pàtria, a la llengua, a la pròpia cultura, i a les seves peculiaritats, també és de bons cristians. En el cas concret de Catalunya, el magisteri dels bisbes (en documents avalats per la Santa Seu) han [donat fe](#) de “la realitat nacional de Catalunya”. Al mateix temps, no s'ha cansat de [recordar](#) que l'articulació política concreta d'aquesta realitat ja no és competència eclesial i, per tant, que hi ha una “legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles”. Ser independentista o constitucionalista no és una qüestió moral. La moralitat es juga amb els mètodes i formes per assolir aquests objectius.

Planellas ho recollia en l'entrevista explicant que “el que diu l'Església sobre aquestes qüestions és que hem de manifestar el nostre profund amor al país, i posar-nos al seu servei. Perquè sentim la urgència d'anunciar-hi la Bona Nova de Jesucrist i el seu Regne. Aquest és el tresor més gran”. I el teòleg hi afegia: “El que diu la constitució pastoral *Gaudium et Spes* del Concili Vaticà II, sobre l'Església en el món, és que l'Església no s'identifica amb cap opció política ni està lligada a

cap sistema polític. Decidir la forma concreta de cara al futur del nostre poble, en el marc del reconeixement d'uns drets propis i una identitat, pertany als polítics. No pertany a l'Església”.

Aquest discurs episcopal de reconeixement de la realitat cultural, política i històrica del país, potser havia quedat una mica difús en el discurs episcopal després de l'1-O. Planellas no hi ha cap dubte que contribuirà a enfortir-lo. Potser això és precisament el que no agrada.

La concòrdia

Però, al mateix temps, Planellas recull un altre pol que ha marcat el discurs de l'episcopat català els darrers anys, el de la [concòrdia](#) i la convivència. Sosté Planellas: “En aquests moments l'Església ha de ser element de cohesió que contribueixi a guarir ferides. Hem patit molt aquests darrers temps. Ho he vist jo a les nostres parròquies per aquests problemes i desencontres que hi ha hagut. I a l'Església ara ens toca calmar cors exaltats, temperar els ànims, guarir ferides, fer el ministeri del consol i ser de tots. Jo lluitaré perquè pugui ser el bisbe de tothom, per integrar tothom, i no pas d'un determinat bàndol, o d'un partit o grup, com sembla que se'm vol posar. L'Església és per acollir a tothom”.

I, finalment, aquests dos manaments -la realitat nacional i concòrdia- es resumeixen en un: “El repte que tenim és aquesta Església en sortida que diu el papa Francesc, evangelitzadora i missionera. Per això és la unitat pastoral de les Esglésies a Catalunya. Hem de treballar units com mai. En el moment actual el que ha de fer l'Església és anunciar l'Evangelí, deixar-se d'històries i retornar a l'Evangelí. El Concili Vaticà II va ser preguntar-se a l'Església, ‘què diu de tu mateixa?’ I la resposta és retornar cap a Crist, retornar a l'Evangelí. Aquesta és la novetat que tenim per aportar. Això s'ha de fer una actitud propositiva, oberta, de diàleg. L'Evangelí ni es posposa, ni s'imposa: es proposa”.

Resumint, el que aporta Planellas és un equilibri entre aquests dos factors que no pot abandonar l'Església en qualsevol realitat temporal: l'arrelament, coneixent i estima de la seva realitat, i ser lloc de trobada i reconciliació. En aquest sentit, el nou tàndem que es configura entre Omella a Barcelona i Planellas a Tarragona, si funciona, pot ser providencial.

Contra la concòrdia

No deixa de ser curiós que un anticlerical com Boadella sigui el qui fa una [crida](#) a no posar més la creueta de l'Església perquè han nomenat un bisbe separatista. I que s'hi sumi el cor integrista a qui no els agrada ni Planellas, ni Omella, ni el papa Francesc, aquest darrer perquè [no estima](#) prou Espanya.

Com deia Planellas, “que posin la bandera espanyola a casa seva, si la volen”, però que no ens facin passar un test d'espanyolitat a cada bisbe que nomena Francesc.

De fet, saben que trobo a faltar? Algun bisbe d'una congregació religiosa. Fa molts anys que no en tenim cap a Catalunya. Crec que des de 1927 quan es va nomenar el bisbe **Perelló**, Missioner del Sagrat Cor, a Vic. En canvi, de colors polítics tenim

una mica de tot.